

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden

9 mei 2021

Organist: Gerben Bergstra;

voorganger: Ds. Tjitske Hiemstra

Zangers: Martine Kamphorst, Jelle Krol en Bonne Doller

Thema: *Vrucht dragen*

* Mededelingen en Aansteken van de kaars

* Bemoediging en groet

* Zingen *Dank u voor deze nieuwe morgen* NL 218: 1,2 en 3

* Bijbellezing 1 Johannes 4: 11-16

* Gebed

* Zingen *Neem mij aan zoals ik ben* NL 833 – Fr, Eng en Ned

* Bijbellezing Johannes 15: 1-8

* Zingen *Gij zijt de wijnstok van het leven* NL 653: 5

* Bijbellezing Johannes 15: 9-17

* Zingen *Bemin uw Heer te allen tijd* NL 320: 2,3 en 4

Gemeente van Christus,

Terwijl we de opname van de lezing maakten onder de kale, knoestige wijnstok bij Harmen en Nel Ament, werd ik me pas echt bewust van dat grote wonder van vrucht dragen. Zo'n compleet kale wijnstok met hier en daar kleine knoppen, die zullen uitgroeien tot ranken vol bladeren en met overvloedige vrucht in het najaar. Toen we vorige zomer bij Harm en Nel aten, waren we getuige van een enorm bladerdek vol druiventrossen.

Om te midden van deze kaalheid te rekenen op de overvloed van de herfst, daar heb je *geloof* in de grond en de groei, *hoop* op regen en zon op de goede tijden voor nodig en *liefde* om dit hele proces goed te begeleiden. Om in het voorjaar op tijd op te binden, geleiden en stutten, anders verwilderen de nieuwe loten. Om tegen de zomer soms bijna de helft van de jonge vruchtjes weg te halen, zodat de rest goed kan doorgroeien tot prachtige volle sappige druiven. Het is balanceren tussen zowel afhankelijk zijn, als menselijke inspanning. In de krant zag ik vorige week een plaatje van een Franse wijnboer, die zijn druivenranken probeert te beschermen met vuurpotten tegen de vrieskou van afgelopen maand. Die vorstperiode is verwoestend geweest voor de wijnoogst, staat er onder de foto.

Kortom voordat we kunnen genieten van een goed glas wijn, is er een hele weg van zorg en arbeid aan vooraf gegaan. Als we die lijn doortrekken kun je stellen, dat voordat ons leven vruchtbaar is en tot vreugde van anderen ... er heel wat aan vooraf gaat. Als bijzonder voorbeeld in deze tijd na 4 en 5 mei noem ik Etty Hillesum (dinsdag 4 mei was er een programma over haar op tv). Etty's leven komt

door de relatie met psycholoog en handlijkundige Julius Spier in een tijd van steeds grotere onderdrukking van de Duitsers, via haar dagboeken tot steeds grotere bloei. Etty was een 'godzoeker', zonder dogma's of theologie, zonder lid te zijn van synagoge of kerk. Ze schrijft woorden die blijven inspireren voor eigen zoekend geloven in de huidige tijd. Om God ruimte te geven moet hij soms opgegraven worden. Etty schrijft: *"Binnenin me zit een heel diepe put. En daarin zit God. Soms kan ik erbij. Maar vaker liggen er stenen en gruis voor die put, dan is God begraven. Dan moet hij weer opgegraven worden. Ik stel me voor, dat er mensen zijn die bidden met hun ogen naar de hemel opgeheven. Die zoeken God buiten zich. Er zijn ook mensen die het hoofd diep buigen en in de handen verbergen, ik denk, dat die God binnen in zich zoeken."* Later schrijft ze: *"dat allerdiepste en allerrijkste in mij waarin ik rust, dat noem ik 'God'.* Als Etty's oproep komt, vertrekt ze zonder aarzelen naar Westerbork en wordt sept. 1943 met haar hele familie op transport gesteld naar Auschwitz. Via haar dagboeken kennen we haar en heeft ze rijkelijk vrucht gedragen.

Terug naar die rijke metafoor van Jezus in het beeld van wijnstok en ranken. Johannes 13-17 begint met de voetwassing vlak voor het Pesachfeest en Jezus wijst zijn leerlingen vijf hoofdstukken lang op het komende afscheid. Ons hoofdstuk 15 is daarvan precies het centrum met dat prachtige beeld van verbondenheid tussen wijnstok en ranken; het blijven in de liefde van God en Jezus en vrucht dragen, blijvende vrucht. In die sfeer heeft Jezus drie jaar met zijn vrienden opgetrokken en nu deelt hij zijn liefde nogmaals in dit oude vertrouwde beeld van de wijnbouw (OT).

Jezus zegt zijn vrienden: "Ik ben de ware wijnstok en mijn vader de wijnbouwer". En dat 'Ik ben' gaat over wat Ik doe, over ER ZIJN, over aanwezig zijn, zoals God erbij is "Ik zal er zijn" met tegelijk een op weg gaan ... het doen.

Ik ben het brood – jullie mogen het uitdelen (wonderbare spijziging)

Ik ben de wijnstok – jullie zijn de ranken en zullen vrucht dragen. Het beeld van de wijnstok accentueert aan de ene kant de blijvende verbondenheid met Jezus en tegelijk Zijn opdracht, nl vrucht dragen.

Als Jezus sterft, breekt er een tijd aan van heftige verwarring. Hoe blijven ze met die saprijke bron verbonden, juist nu hij er zichtbaar niet meer is? Maria van Magdala ontdekt het in de graftuin en vol van liefde, nieuwe levenszin, roept ze uit: "Rabboeni, Meester", als ze Jezus herkent. Petrus herkent Jezus bij het meer, als ze de netten aan de andere kant uitgooien en ineens alles volstroomt met vis. Door hun gesprek bij het kolenvuur ontstaat een nog diepere verbondenheid en krijgt Petrus zijn nieuwe opdracht tot Herderschap. Die sapstroom vanuit de wijnstok heeft wereldwijd vertakkingen en ranken gekregen, die vrucht dragen. Als Christendom zijn we via Jezus geënt op de Joodse wijnstok. Zo bereikt de eeuwen door die sapstroom via Menno ons als 21ste eeuwse Doopsgezinden of Mennisten in Leeuwarden. Ook wij zijn deel van het grote saprijke circuit van God, waar we ons aan kunnen verbinden of allang mee verbonden zijn. Via onze ouders of grootouders, partner of vrienden of via onze zoektocht naar inspiratie, spiritualiteit hebben we deze bron, deze wijnstok op de Wirdumerdyk gevonden.

Dit is de grote lijn rond hoe die sapstroom vanuit Israël via Jezus ook ons hier en nu bereikt. Persoonlijk komt bij mij nu de vraag op: *Hoe blijf ik zelf met die sapstroom verbonden?* Hoe groei en bloei ik en laat ik me snoeien op zijn tijd om werkelijk vrucht te dragen? Hoe blijft die verbondenheid door de seizoenen heen levend, rein en liefdevol? Is het u opgevallen dat beide gedeelten uit Johannes 15 eindigen met gebed? Het eerste deel: Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren. Het tweede deel: Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Het is vandaag zondag Rogate: Bidden - naar binnen horen in die eigen diepte, die innerlijke sapstroom, waar ook Etty Hillesum contact mee maakte. En ik wil kort iets vertellen van het levensgebed, een Ignatiaanse gebedsvorm die ik de laatste tijd steeds beoefen om de dag mee te

eindigen. Het is een terugblik op de dag van een paar minuten; ook om het vol te houden in coronatijd. Het begint met DANKEN: wat waren de mooie ervaringen deze dag? Wat gaf mij vreugde, maakte me blij of dankbaar, dat kan ook een bloem zijn, de zon, een vogel die je bewust hoorde zingen. Als tweede: zeg SORRY: Wat deed mij pijn of verdriet, wat had niet zo gemoeten, waar zit spijt. Niet om je in vast te bijten, maar om te snoeien, om uit te zuiveren en tot rust en vrede te komen. Als derde: AUB. Wat bied ik God aan en wat heb ik in deze tijd nodig? Het is een grote uitdaging om dit regelmatig te doen en zo te ontdekken wat er allemaal in ons hoofd omgaat en de rode draden, vragen of diepe verlangens op het spoor te komen. Je kunt het ook samen doen of in het gezin tussen de maaltijd en de afwas bijv. Sta stil bij je **Dank**, zeg **Sorry** en **AUB**: jouw vraag aan God voor de komende tijd. Door zo'n vorm van gebed/meditatie bijv. merk je een steeds grotere verbondenheid met die levenssappen van de wijnstok, met het blijven in zijn liefde en ook het vertrouwen dat God zal geven wat je werkelijk nodig hebt. En uiteindelijk mag je hoop ik ontdekken dat je leven werkelijk vrucht heeft gedragen. Vruchten als liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof etc. (Pinksteren) Daarop kun je het glas heffen: Le Chajjiem: daar ga je! Op het leven, in verbondenheid met die saprijke levensstroom, waardoor we in liefde en vreugde met God, met elkaar en ons diepste zelf verbonden zijn, vrucht dragend in deze wereld. Amen

* Orgelspel

* Voorbeden / gebed, eindigend met: *Vrede wens ik je toe, liefde wens ik je toe*

* Collecte voor ADS

Ondersteuning van de Indonesische Broederschappen. Doopsgezind Nederland heeft een bijzondere band met de Doopsgezinde Gemeente op Java, in de 19^e eeuw ontstaan door zendingswerk. De gemeenten hebben onze steun nodig voor onder meer de bouw van kerken.

* Slotlied

Vervuld van uw zegen

NL 425

* Zegenbede

Zingen:
Hear, wy freegje no, Jo seine op ús wei
Hear, wy freegje Jo, wês mei ús eltse dei (2x)
Amen

We doven de kaars en nemen in onze gedachten het licht mee in de wereld.

* * * * *

Mededelingen

De diensten worden op video opgenomen en zijn via de website van de gemeente, onder het kopje "preken en luisterdiensten", tot de daaropvolgende zondag te bekijken. Helaas moet dit vanwege de regels van Buma/Stemra, anders kost het de gemeente heel veel geld i.v.m. copyrights.

Mededelingen voor de liturgie graag uiterlijk vrijdag 12.00 uur e-mailen naar: Hannab@online.nl en ellesfeenstra@outlook.com
Bovenstaande mededelingen vindt u ook op www.doopsgezindenleewarden.nl
Liederen (NL) overgenomen uit Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk